

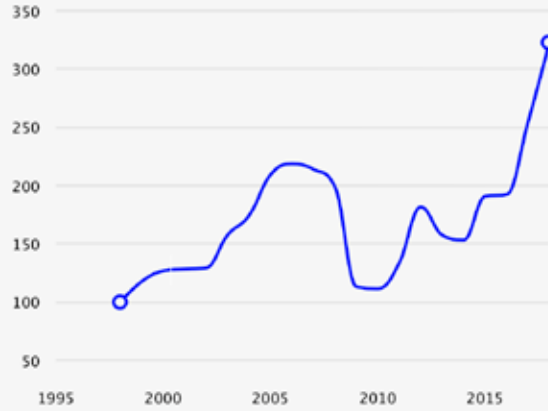
ESTONIAN ART INDEX

The most detailed overview of transactions on the Estonian art market since 1998. For collectors. For gallery owners. For artists. For journalists. For scientists. For investors. For everyone.

[GO TO DATABASE](#)

CONTEMPORARY (SINCE 1991) MODERN (1940-1990) MORE

323.11 + 223.11 (69.05%)

PAINTING GRAPHICS WATERCOLOR DRAWING SCULPTURE MORE

Eesti nüüdisaegse kunsti eksport edeneb hoogsalt

Kadri Laas-Lepasepp
on Eesti Kaasaegse
Kunsti Arenduskeskuse
projektijuht

Lisaks toodetele-teenustele on suure hoo sisse saanud ka kunsti eksport. Hüppeliselt on suurenenud meie kunstnike välisnäituste arv, loodud on ka Eesti kunstiindeks. Teemat avas turundusraadios **Kadri Laas-Lepasepp**.

Kunstituru eripäraks on vahendajate, mäedžeride ja galeriide suur roll. Kunstnik on looja, kellelt otseselt ei oodata teadmisi turu toimimisest või tema rollist turul. Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus (EKKAK) on seetõttu algusest peale koolitanud juurde galeriste ja teisi kunstiprofessionaale, kes teavad, kuidas rahvusvahelisel kunstiturul toimetada.

Eesti kunstiturul on võrreldes teistega omapärane. Enamikul galeriidel ei ole kunstnikega püsivat koostöölepingut, kuid aja jooksul on välja kujunenud pikaajalised koostöösuh-
ted. Tihti jõuavad teosed galeriidesse juhuslikult, võib-olla mingi näituse tulemusena, aga mitte süstemaatilise töö tulemusena.

Samuti ei ole valdkond ja kunstiturul areng Eestis jõudnud veel sellele tasemele, et galeriidel läheks üle ootuste hästi ja kunstnikud elaksid oma teoste müügist ja ainuüksi kunstivaldkonnas getutsedes ära.

Rahvusvahelistumine

Rahvusvahelistumise ja ekspordi arendamine on aastaid olnud kunstivaldkonna prioriteediks ja juba võib selgelt rääkida kvalitatiivsest hüppest

Eesti kunstiturg on veidi eripärases seisus - meil on väga vähe galeriisid, kes esindavad kunstnikke.

ja edulugudest, millele on aluse pannud mitmed uued või värske hingamise saanud vanad algatused.

Rahvusvahelistumisele ja ekspordile ei saa siiski tingimata võrdusmärki vahele panna. Eksport kui teoste ja teenuste müük välisriikidesse võib küll toimida, ent see ei tähenda automaatselt rahvusvahelist kultuurielu. Arenduskeskuse tegevuse algusest alates oleme keskendunud galeriide ja kunstnike rahvusvahelise nähtavuse suurendamisele. Ühe tegevussuunana oleme toetanud siinsete galeriide ja kunstiorganisatsioonide

osalemist rahvusvahelistel kunstimessidel. Suurematel neist osaleb mitusada galeriid ja põnevamad messid mõjuvad nagu kvaliteetsed mininäituste kogumid.

Eesti üheks edulooks on Temnikova & Kasela galerii esindatavate kunstnike tähelelend. Galerii on kindlat gruppi kunstnikke esindades osalenud kümnetel messidel, tagades uusi kontakte nii galeriile kui uute projektide võimalusi kunstnikele.

Teise mahuka tegevusena algatasime 2012. aastal väliskuraatorite visiitide sarja, mille raames on

EKKAKi kutsel käinud Eestis üle 70 kunstiprofessionaali. Eesmärgiks on tutvustada kohalikke kunstnikke, institutsioone ja leida koostööprojekte, mille tulemusena osalevad meie kunstnikud rahvusvahelistel näitustel või ilmuvad artiklid välisriikide kultuurimeedias.

Galeriide roll kunstnike rahvusvahelises edus

Olen täiesti veendunud, et Eestis on väga-väga palju häid kunstnikke. Samas on aga vähe galeriisid, kellega koostööd teha. Konkurents kohalike

Investeeringu mõttes on kõige tulusam kunstivorm nüüdisaegne maal.

RAUL MEE/MOLLUSK MEDIA/SCANPIX

Katja Novitskova isikunäituse avamine KUMU kunstimuseumis mullu veebruaris.

galeriide vahel on väike ning kunsti professionaalselt juhitud ja korraldatud müük on kontsentreeritud vähesete kätte. Eesti kunstniku jaoks võiks seega võti peituda koostöös välisriigis baseeruva koostööpartneri, kuraatori või galeristiga.

Kunstniku aktiivsus ja enda eest seismine on igal juhul väga oluline. Heaks näiteks on kunstnik **Katja Novitskova**, kes on rahvusvaheliselt täiesti enneolematut edu saavutanud, korraldades isikunäitusi tippinstitutsioonides üle maailma. Ta on esimene Eesti kunstnik, kelle teosed olid eksponeeritud ka New Yorgi moodsa kunsti muuseumis (MoMa). Juba Amsterdamis õppimise ajal alustas ta koos sõpradega näituste tegemist – nii märkaski teda üks Berliini galerii, kes otsustas kunstnikuga pikaajalist koostööd alustada.

Kuigi edukaks kunstnikuks saamiseks puudub universaalne mudel, on siiski mõned põhitegevused, mis sellele kaasa aitavad. Esiteks peaks kunstnikel olema pidevalt uuendatud

inglisekeelne koduleht ja portfoolio. Teiseks peaks ta koostöökks valmis olema, suhtlema ka rahvusvaheliste kuraatorite ja kriitikutega. Kolmandaks tuleb olla aktiivne näitusetegevuses. See, kui lihtne on Eestis tegelikult näitusi teha, on rahvusvahelises kontekstis väga märkimisväärne. Oluline on sealjuures ka kommunikatsiooni pool ning see, kes näitust külastavad ja kes neist kirjutavad.

Rahvusvahelistumise hoogustumise tulemusi on näha ka välisriikides toimuvate näituste arvu tõusus. Kui näiteks 2016. aastal oli Eesti kunstnikel umbes 80 näitust välisriikides, siis aasta hiljem oli neid juba poole rohkem.

Eesti kunstituru indeks

Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse üheks eesmärgiks on olnud ka läbipaistvama kunstituru saavutamine. Praktiline tööriist selleks on koostöös Riivo Antoni ja Civittaga loodud Eesti kunstindeks (www.kunstiindeks.ee), mille loomist aren-

duskeskus toetas ning mille haldamise ja korrapärase uuendamisega ta edaspidi tegeleb. Meid ajendasid selle projekti arendamisel vastuseta küsimused kunstituru mahu ja teoste hindade kohta.

Indeksi aluseks on kõik avalike oksjonite andmed aastast 1998, lisaks saame tehinguinfot ka mitmelt galeriilt. Andmebaas võimaldab määrata kunstiteose soetamise kui investeeringu tasuvust ning jälgida kunstituru trende. Kunstiindeks näitab kunstituru hindade üldist suundumust ning toimib nagu börsiindeks.

Praegu saame öelda, et Eestis on kunstiturg täiesti olemas ja tehingud toimuvad. Lükates ümber müüte teoste kalliduse või investeeringu tasuvuse kohta, tõendab andmebaas veenvalt, et kunst ei pea olema vaid eksklusiivne hobi – ligi 45% andmebaasis sisalduvatest töödest on odavamad kui 1000 eurot. Samuti võib alaindeksid jälgides väita, et näiteks nüüdisaegse maali keskmine tootlus on ligi 8%.